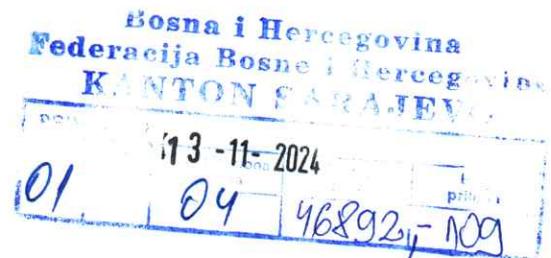

4054

Broj: 01-02-1103/24

Mostar: 05.11.2024.godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Skupština Kantona Sarajevo
ul. Reisa Džemaludina Čauševića broj 1,
71 000 Sarajevo

Predmet: Odgovor na zastupničko pitanje, dostavlja se

Veza: Vaš akt broj: 01-04-4689235/23 od 16.10.2024. godine

Skupština Kantona Sarajevo, svojim aktom broj 01-04-4689235/23 od 16.10.2024. godine, dostavilo je na postupanje Federalnom ministarstvu trgovine pitanje zastupnice gđe. Miomirke Melank.

Vezano uz zastupničko pitanje kojim se postavlja pitanje primjene Zakona o komunalnim djelatnostima ("Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 14/2016, 43/2016, 10/2017 - ispr., 19/2017, 20/2018 i 22/2019), a u svezi sa Zakonom o zaštiti potrošača ("Službeni glasnik BiH", br. 25/06 i 88/15), u smislu mogućnosti isključenja iz centralnog toplotnog sustava KJKP „Toplane Sarajevo“, Federalno ministarstvo trgovine u okviru svojih nadležnosti daje sljedeći:

ODGOVOR

Federalno ministarstvo trgovine, sukladno sa člankom 17. Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, obavlja upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije koji se odnose na: trgovinu, funkcioniranje jedinstvenog tržišta, utjecaj privrednog sistema i privredne politike na tržište roba i usluga, odnose ponude i potražnje, cijene roba i usluga, zaštitu potrošača i druge poslove utvrđene zakonom.

Zakonom o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 25/2006 i 88/2015; dalje: „Zakon“) definirano je kako je pružanje ekonomskih usluga od općeg interesa potrošaču u režimu ugovornog odnosa, kao i da prodaja energije (električna energija, za grijanje, plin i sl.) i vode potrošačima treba da bude obračunata na osnovu stvarnih isporuka očitanih na brojilu potrošača. Isto tako ukoliko se prodaja (isporuka energije) ne obračunava na osnovu mjerenja potrošnje na brojilu potrošača, na zahtjev potrošača, isporučitelj usluga za isporuku energije dužan je omogućiti potrošaču ugradnju potrošačkog mjerila na svoj trošak, na osnovu projekta o tehničkoj izvodljivosti. Projekat o tehničkoj izvodljivosti izrađuje i ovjerava ovlaštena stručna pravna ili fizička osoba, sukladno sa zakonom.

Nadalje, člankom 38. Zakona, propisani su kriteriji koji osiguravaju efikasno pružanje ekonomskih usluga od općeg interesa u korist potrošača osiguravajući: kvalitetu i kontinuitet usluge, osnovnu univerzalnu uslugu, jednakost u pristupu i tretmanu svih potrošača, adekvatno informiranje potrošača o korisniku, efikasna sredstva kompenzacije i načine za rješavanje potrošačkih sporova, adekvatnost usluge u smislu tehnološke evolucije i strukturalnih i organizacijskih promjena, transparentnost financiranja i tarifa, kao i efikasno konsultiranje i predstavljanje potrošača u donošenju odluka.

Isto tako, Zakonom o obveznim odnosima, konkretnije člankom 75. propisano je da je ništav ugovor onaj u kojem je postavljen odgađajući rok ili raskidni uvjet protivan Ustavu Bosne i Hercegovine, prinudnim propisima ili moralu društva. Ugovor zaključen pod nemogućim odgađajućim uvjetom je ništav, a nemoguć raskidni uvjet smatra se nepostojećim. Također, istim propisom, njegovim člankom 13. zabranjeno je vršenje prava iz obveznih odnosa protivno cilju zbog koga je ono zakonom ustanovljeno ili priznato, kao i što je, zabranjeno vršenje prava iz obveznog odnosa protivno cilju zbog koga je ono ustanovljeno samoupravnim sporazumom. Nadalje, člankom 14. propisano je kako u zasnivanju obveznog odnosa učesnici ne mogu ustanovljavati prava i obaveze kojima se za bilo koga od njih ili za drugog stvara ili iskorištava monopolski položaj na jedinstvenom jugoslovenskom tržištu, kojim se stječu materijalna ili druga preimućstva koja se ne zasnivaju na radu ili stvaraju neravnopravni odnosi u poslovanju ili narušavaju druge osnove samoupravnih društveno – ekonomskih odnosa. Na kraju, člankom 15. definirano je načelo jednakosti davanja, odnosno da u zasnivanju dvostranih ugovora učesnici polaze od načela jednake vrijednosti uzajamnih davanja.

Uzimajući u obzir članak 8. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, čija je potpisnica i Bosna i Hercegovina, propisana je nepovredivost doma, a u svezi sa člankom 80. Zakona o stvarnim pravima Federacije BiH ("Sl. novine F BiH", br. 66/2013, 100/2013 i 32/2019 - odluka US) koji propisuje da je vlasništvo određenog posebnoga dijela nekretnine ovlašćuje etažnog vlasnika, da taj poseban dio nekretnine isključivo koristi i raspolaže s njim, a na zajedničkim dijelovima nekretnine ima pravo suvlasništva, te člankom 17. Zakona o stvarnim pravima koji definira vlasništvo kao stvarno pravo, koje vlasniku daje ovlaštenje da slobodno i po svojoj volji stvar posjeduje, koristi i da s njome raspolaže, a svakoga od toga prava isključi u granicama određenim zakonom, primjenjivost gore navedenih Zakona o obveznim odnosima i Zakona o zaštiti potrošača bi trebala bila jasnija.

Kada su u pitanju trenutno važeći propisi Kantona Sarajevo, ističemo kako je sukladno Zakonu o komunalnim djelatnostima ("Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 14/2016, 43/2016, 10/2017 - ispr., 19/2017, 20/2018 i 22/2019), člankom 5. propisano sljedeće: „Komunalne djelatnosti su od javnog interesa i obavljaju se kao javne službe. Pod pojmom javnog interesa u komunalnim djelatnostima podrazumijeva se zadovoljavanje onih potreba urbanog civilizacijskog društva koje su nezamjenjiv uvjet života i rada građana, državnih organa i drugih subjekata na području Kantona. Nadalje člankom 8. stavak 1. istog Zakona navodi se kako Kanton može posebnim propisom povjeriti Gradu i općinama u cijelosti ili djelomično osiguranje i obavljanje komunalnih djelatnosti, a u svezi sa člankom 10. kojim je propisano kako Kanton, Grad i općine, osiguravaju obavljanje komunalnih djelatnosti putem: javnog poduzeća komunalnih djelatnosti ili privrednog društva. Isto tako člankom 15. Zakona o komunalnim djelatnostima regulirano je pitanje dužnosti plaćanja cijene

komunalne usluge, a koja se određuje temeljem članka 22., na način da istu predlaže davatelj komunalne usluge, na temelju detaljne kalkulacije. Kao obveznik plaćanja komunalne usluge člankom 23. Zakona o komunalnim djelatnostima određeni su vlasnici nekretnine ili korisnici iste. Trajno odustajanje od preuzimanja toplotne energije odobrava se isključivo za cijelu zgradu (energetska cjelina). Dijelovi objekata ili pojedini stanovi koji ne čine zasebnu cjelinu, ne mogu se trajno isključivati iz sistema grijanja. Za to postoje tehnički razlozi, regulirani Zakonom o komunalnim djelatnostima, budući je sistem grijanja projektiran na način da se svi stambeni prostori griju tim sistemom, kao i pravni, ekonomsko-financijski, urbanističko-građevinski i higijenski razlozi. Te je shodno tomu člankom 16. stavak 3. Zakona o komunalnim djelatnostima propisano: „Korisnik ne može otkazati korištenje komunalne usluge ako to tehničke mogućnosti ne dozvoljavaju, odnosno ako bi se time ugrozio kvaliteta korištenja i standard drugih korisnika, te ako bi se time negativno uticalo na okoliš“

Zaključno sa navedenim, uvažujući važeće propise iz oblasti zaštite potrošača, obveznih odnosa i stvarnih prava, stav je ovog Ministarstva kako svaki potrošač ima pravo, pod određenim uvjetima, istupiti iz ugovornog odnosa, sa bilo kojom pravnom osobom.

S poštovanjem,

AR
sičević

Dostaviti:

1. Naslovu (2X)
2. U spis
3. a/a

Broj: 01-02-1103/24

Mostar: 05.11.2024.godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Skupština Kantona Sarajevo
ul. Reisa Džemaludina Čauševića broj 1,
71 000 Sarajevo

Predmet: Odgovor na zastupničko pitanje, dostavlja se

Veza: Vaš akt broj: 01-04-4689235/23 od 16.10.2024. godine

Skupština Kantona Sarajevo, svojim aktom broj 01-04-4689235/23 od 16.10.2024. godine, dostavilo je na postupanje Federalnom ministarstvu trgovine pitanje zastupnice gđe. Miomirke Melank.

Vezano uz zastupničko pitanje kojim se postavlja pitanje primjene Zakona o komunalnim djelatnostima ("Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 14/2016, 43/2016, 10/2017 - ispr., 19/2017, 20/2018 i 22/2019), a u svezi sa Zakonom o zaštiti potrošača ("Službeni glasnik BiH", br. 25/06 i 88/15), u smislu mogućnosti isključenja iz centralnog toplotnog sustava KJKP „Toplane Sarajevo“, Federalno ministarstvo trgovine u okviru svojih nadležnosti daje sljedeći:

O D G O V O R

Federalno ministarstvo trgovine, sukladno sa člankom 17. Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, obavlja upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije koji se odnose na: trgovinu, funkcioniranje jedinstvenog tržišta, utjecaj privrednog sistema i privredne politike na tržište roba i usluga, odnose ponude i potražnje, cijene roba i usluga, zaštitu potrošača i druge poslove utvrđene zakonom.

Zakonom o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 25/2006 i 88/2015; dalje: „Zakon“) definirano je kako je pružanje ekonomskih usluga od općeg interesa potrošaču u režimu ugovornog odnosa, kao i da prodaja energije (električna energija, za grijanje, plin i sl.) i vode potrošačima treba da bude obračunata na osnovu stvarnih isporuka očitanih na brojilu potrošača. Isto tako ukoliko se prodaja (isporuka energije) ne obračunava na osnovu mjerenja potrošnje na brojilu potrošača, na zahtjev potrošača, isporučitelj usluga za isporuku energije dužan je omogućiti potrošaču ugradnju potrošačkog mjerila na svoj trošak, na osnovu projekta o tehničkoj izvodljivosti. Projekat o tehničkoj izvodljivosti izrađuje i ovjerava ovlaštena stručna pravna ili fizička osoba, sukladno sa zakonom.

Nadalje, člankom 38. Zakona, propisani su kriteriji koji osiguravaju efikasno pružanje ekonomskih usluga od općeg interesa u korist potrošača osiguravajući: kvalitetu i kontinuitet usluge, osnovnu univerzalnu uslugu, jednakost u pristupu i tretmanu svih potrošača, adekvatno informiranje potrošača o korisniku, efikasna sredstva kompenzacije i načine za rješavanje potrošačkih sporova, adekvatnost usluge u smislu tehnološke evolucije i strukturalnih i organizacijskih promjena, transparentnost financiranja i tarifa, kao i efikasno konsultiranje i predstavljanje potrošača u donošenju odluka.

Isto tako, Zakonom o obveznim odnosima, konkretnije člankom 75. propisano je da je ništav ugovor onaj u kojem je postavljen odgađajući rok ili raskidni uvjet protivan Ustavu Bosne i Hercegovine, prinudnim propisima ili moralu društva. Ugovor zaključen pod nemogućim odgađajućim uvjetom je ništav, a nemoguć raskidni uvjet smatra se nepostojećim. Također, istim propisom, njegovim člankom 13. zabranjeno je vršenje prava iz obveznih odnosa protivno cilju zbog koga je ono zakonom ustanovljeno ili priznato, kao i što je, zabranjeno vršenje prava iz obveznog odnosa protivno cilju zbog koga je ono ustanovljeno samoupravnim sporazumom. Nadalje, člankom 14. propisano je kako u zasnivanju obveznog odnosa učesnici ne mogu ustanovljavati prava i obaveze kojima se za bilo koga od njih ili za drugog stvara ili iskorištava monopolski položaj na jedinstvenom jugoslovenskom tržištu, kojim se stječu materijalna ili druga preimućstva koja se ne zasnivaju na radu ili stvaraju neravnopravni odnosi u poslovanju ili narušavaju druge osnove samoupravnih društveno – ekonomskih odnosa. Na kraju, člankom 15. definirano je načelo jednakosti davanja, odnosno da u zasnivanju dvostranih ugovora učesnici polaze od načela jednake vrijednosti uzajamnih davanja.

Uzimajući u obzir članak 8. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, čija je potpisnica i Bosna i Hercegovina, propisana je nepovredivost doma, a u svezi sa člankom 80. Zakona o stvarnim pravima Federacije BiH ("Sl. novine F BiH", br. 66/2013, 100/2013 i 32/2019 - odluka US) koji propisuje da je vlasništvo određenog posebnoga dijela nekretnine ovlašćuje etažnog vlasnika, da taj poseban dio nekretnine isključivo koristi i raspolaže s njim, a na zajedničkim dijelovima nekretnine ima pravo suvlasništva, te člankom 17. Zakona o stvarnim pravima koji definira vlasništvo kao stvarno pravo, koje vlasniku daje ovlaštenje da slobodno i po svojoj volji stvar posjeduje, koristi i da s njome raspolaže, a svakoga od toga prava isključi u granicama određenim zakonom, primjenjivost gore navedenih Zakona o obveznim odnosima i Zakona o zaštiti potrošača bi trebala bila jasnija.

Kada su u pitanju trenutno važeći propisi Kantona Sarajevo, ističemo kako je sukladno Zakonu o komunalnim djelatnostima ("Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 14/2016, 43/2016, 10/2017 - ispr., 19/2017, 20/2018 i 22/2019), člankom 5. propisano sljedeće: „Komunalne djelatnosti su od javnog interesa i obavljaju se kao javne službe. Pod pojmom javnog interesa u komunalnim djelatnostima podrazumijeva se zadovoljavanje onih potreba urbanog civilizacijskog društva koje su nezamjenjiv uvjet života i rada građana, državnih organa i drugih subjekata na području Kantona. Nadalje člankom 8. stavak 1. istog Zakona navodi se kako Kanton može posebnim propisom povjeriti Gradu i općinama u cijelosti ili djelomično osiguranje i obavljanje komunalnih djelatnosti, a u svezi sa člankom 10. kojim je propisano kako Kanton, Grad i općine, osiguravaju obavljanje komunalnih djelatnosti putem: javnog poduzeća komunalnih djelatnosti ili privrednog društva. Isto tako člankom 15. Zakona o komunalnim djelatnostima regulirano je pitanje dužnosti plaćanja cijene

komunalne usluge, a koja se određuje temeljem članka 22., na način da istu predlaže davatelj komunalne usluge, na temelju detaljne kalkulacije. Kao obveznik plaćanja komunalne usluge člankom 23. Zakona o komunalnim djelatnostima određeni su vlasnici nekretnine ili korisnici iste. Trajno odustajanje od preuzimanja toplotne energije odobrava se isključivo za cijelu zgradu (energetska cjelina). Dijelovi objekata ili pojedini stanovi koji ne čine zasebnu cjelinu, ne mogu se trajno isključivati iz sistema grijanja. Za to postoje tehnički razlozi, regulirani Zakonom o komunalnim djelatnostima, budući je sistem grijanja projektiran na način da se svi stambeni prostori griju tim sistemom, kao i pravni, ekonomsko-financijski, urbanističko-građevinski i higijenski razlozi. Te je shodno tomu člankom 16. stavak 3. Zakona o komunalnim djelatnostima propisano: „Korisnik ne može otkazati korištenje komunalne usluge ako to tehničke mogućnosti ne dozvoljavaju, odnosno ako bi se time ugrozio kvaliteta korištenja i standard drugih korisnika, te ako bi se time negativno uticalo na okoliš“

Zaključno sa navedenim, uvažujući važeće propise iz oblasti zaštite potrošača, obveznih odnosa i stvarnih prava, stav je ovog Ministarstva kako svaki potrošač ima pravo, pod određenim uvjetima, istupiti iz ugovornog odnosa, sa bilo kojom pravnom osobom.

S poštovanjem,

M
AR
Ami
ičević

Dostaviti:

1. Naslovu (2X)
2. U spis
3. a/a